

KRONIKA

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Na prowincji w Królestwie z poetą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie taż sama opłata co na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za korperty.

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 kop. 20 (złp. 48; b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.)

Jutro ŚŚ. Wiktora i Wiktoryna MM. Wschód słońca o g. 6 m. 38. — Zach. o g. 5 m. 46. Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391, naprzeciw Saskiego placu. Dzisiaj rano stopni ciepła 1, wczoraj w poł. ciepła 2, Wysokość wody na Wiśle stop 7 cali 10.

Z Petersburga, 10 (22) lutego. W skutku najpoddanniejszego przedstawienia p. ministra dóbr państwa, w d. 29 grudnia 1858 r. Najwyższe zezwolenie na otwarcie przy Instytucie leśnym i mierniczym, oraz przy Lipskim naukowym leśnictwie, kursów specjalnych leśnictwa, dla studentów uniwersytetów, zgodnie z nakreśloną w tym celu i przedstawioną przy niniejszym ustawą, która także w d. 29 grudnia zyskała Najwyższe zatwierdzenie (1).

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Dnia onegdajszego, jako w radośną rocznicę wstąpienia na tron Najlaskawiej nam panującego MONARCHY, NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA I KRÓLA ALEXANDRA IIgo, w godzinach rannych odbyły się dziękiżenne nabożeństwa w świątyniach tutejszych wszelkich wyznań. O godzinie 11ej rano, w katedralnym prawosławnym soborze św. Trojcy, w obec zgromadzonych urzędników tak wojskowych jak cywilnych, oraz znakomitszej szlachty, Najprzewielebniejszy Arsonjusz, arcybiskup Warszawski i Nowogeorgiewski, celebrował liturgję s. zakończoną modłami z przyklękaniem i odśpiewaniem „Te Deum”, przyczem w cytadeli Alexandrowskiej dano 101 wystrzałów z dział. U J.W. Jenerał adjutanta Paniutina, Zarządzającego służbą cywilną w Królestwie, dany był tegoż dnia świąteczny bal, na którym, przy wieczerzy, wzniesiono z powszechnym zapalem toast za zdrowie Najukochańszego MONARCHY. Wieczorem dane było widowisko bezpłatne w Teatrze Wielkim, oraz miasto rzeźbiście oświetlono.

Zaledwie ostatni zeszyt *Więca*, ofiarowanego Stanisławowi Jachowiczowi, opuścił prasę, już pierwsza edycja pisma tego, w xiegarni wydawcy (p. Józefa Błaszkwskiego) jest prawie zupełnie wyczerpana. Na żądanie, ma wyjść drugie wydanie, a to w skróceniu, aby każdy mógł nabyć

(1) Ustawa dołączona do Nru 10. Wiadomości Senackich.

ten dar narodowej wdzięczności. Z trzech tomów *Więca*, sprzedawanych po złp. 30, artykuły bardziej ogół obchodzące, utworza tom jeden, liczący około 30 arkuszy druku. Tytuł jego będzie: *Niezapominajki z Więca, dla Stanisława Jachowicza wiciego*. Do pokrycia kosztów druku, papieru i innych wydatków, potrzeba około 500 przedpłaćcieli. Skoro liczba ich dojdzie do 250, natychmiast druk się rozpocznie. Prenumeratę po złp. 10 za egzemplarz, przyjmuje xiegarnia wydawcy p. J. Błaszkwskiego (w Warszawie, w kamienicy szpitala św. Rocha, naprzeciw ś. Krzyża). Nazwiska przedpłaćcieli drukiem ogłoszone będą. W imieniu opieki, *Andrzej Zamoycki*.

Od dawna niepraktykowane w mieście tutejszem gwałtowne kradzieże przez odbijanie nocną porą okien sklepowych, zaczęły się szerzyć na początku roku bieżącego i nabawiły niespokojności mieszkańców, a mianowicie: — Dnia 23 stycznia, przy ulicy Sto-Krzyżkiej odbito sklep kramarski i cygar, gdzie zrządzono szkodę na rs. 22. — Dnia 27 t. m., w domu pod nrem 2244 na Nalewkach, odbito sklep jubilera; wartość szkody wynosi rs. 200. — Dnia 2go lutego, z domu pod nrem 467 przy ulicy Senatorskiej, z okna sklepowego skradziono sztukę kortu wartości rs. 22. — Dnia 4go t. m., z magazynu mód pod nrem 585 przy ulicy Długiej, spełniono kradzież ubiorów damskich za rs. 100. — Dnia 5go t. m., w domu pod nrem 408 przy ulicy Krakowskie-Przedmieście z okna sklepu jubilerskiego, skradziono kosztowności za rs. 1300. — Dnia 16 t. m., pod nrem 951 przy ulicy Przechodniej, otworzono z wewnątrz domu sklep bławatny, gdzie skradziono towaru lokciowego za rs. 2500. — Zwiększona czujność policji i ustanowienie czatów przez stróżów nocnych, wstrzymały dalsze gwałty, a energiczne poszukiwania i aresztowania osób o kradzieże notowanych, wykryły, że głównymi sprawcami tych kradzieży byli: Antoni Kowalczyk były służący, lat 38, i Kazimierz Nawarski, lat 20 liczący, czeladnik ślusarski, którzy w dwóch osobnych i niezawisłych od siebie bandach, przyjmując do współki ludzi notowanych

i bez godziwego zajęcia zostających, oraz żydów z nabywania kradzieży znanych, podobnych zbrodni dopuszczali się — Przywódcy tych band i ich współnicy, których znaczna część w mieście i po za obrębem ukrywała się, pochwytni, nietylko obecne ale i dawniejsze kradzieże, tak proste jako i gwałtowne przyznali; ostatnia kradzież sklepu bławatnego pod nrem 951 na rs. 2500 podana, całkowicie powrócona, z innych zaś kradzieży wiele przedmiotów odzyskano, a liczba implikowanych do tej sprawy i uwięzionych osób dotąd 46 wynosi, którzy właściwemu sądowi po ukaranie przesłani zostali.

Korrespondencja Kroniki.

Wilno dnia 9 lutego 1859 r.

Karnawał i sejmiki jednocześnie przypadające ożywiły na kilka tygodni nasze ciche, spokojne zwyczaj miasto, w którego nawet zewnętrznej stronie t. j. ruchu ulicznym i publicznych zgromadzeniach, od razu poznajemy choćby mniej znaczny przypływ publiczności, a coż dopiero mówić ojeździe szlachty całej gubernji; dość było w upłynionym miesiącu wyjść na ulicę i rzucić okiem na tę niezwykłą liczbę ślicznych, przedko mijających powozów, aby się przekonać o wielkiem od dawna już nie bywałem ożywieniu miasta.

Odbywający się w tym samym czasie karnawał, pomimo licznego zjazdu dam i bawiącej się młodzieży, nie odznacza się zbyt bucznymi zabawami; tu muszę wspomnieć, że nakrzyczano dużo na korespondentów za to, iż zapełniają kolumny opisami fet prowincjonalnych, lecz czy słusznie? bo kiedy sprawozdawcy tygodniowi stolicy szeroko się o swoim karnawale rozpisyją, czując że to warszawska publiczność interesuje, czemuż korespondenci, będący jakby miejscowymi sprawozdawcami, nie mają robić tej samej przyjemności swoim towarzystwom?

W panach gazetiarzach stołecznych widzimy względem siebie wyraźną niesprawiedliwość; że byśmy waszych gazet nie czytali, żeby one służyły tylko dla was samych, mielibyście zupełną rację, gdy zaś wydajecie je nie dla siebie jedynie,

RESZTKI ŻYCIA.

POWIEŚĆ
przez
J. I. Kraszewskiego.

Tom III.
(Ciąg dalszy).
(Patrz Nr. Kroniki 60.)

Podróż przeszła dosyć nudnie, gdyż odebrawszy instrukcje, choć się z czemkolwiek odezwałem do Prezesa, zbywał mnie pół słówkami i siedział zamysłony i milczący. — Dziwnym trafem choć kilka wielkich lat rozdziałały mnie od mojej ucieczki z dziadem i śmierci jego, poznałem jadąc miejsca którem przebywał wprzód pieszo, okolicę naszą, nawet domek w którymśmy mieszkali.

Niepodobna mi było od leż się powstrzymać przypomniawszy okropną śmierć starca i moje osierocenie z którego cudem wyrwany zostałem przez litość Słonkiewicza. Ale pówóz minął szybko okolicę i o milę dalej do-

piero ujrzelśmy dwór Prezesa bardzo wspaniałą, na wzgórzu przy wielkiej wsi nad stawem pobudowany. Była to rezydencja nie tak dawna, gdyż w kraju naszym wyjawszy prawdziwie wielkich panów nie stawiano pałaców, i ten sięgał tylko ostatniej epoki, nosząc na sobie cechy smaku Stanisławowskiego. Znać było że i pałace i budowle otaczające go, wedle jednego planu odrazu postawione zostały... na miejscu pewnie gdzie działowski poczciwy był dwór szlachecki. Tu już widocznie na coś pańskiego zakrawało, mieliśmy i herby na łacijskiej w maltańskim krzyżu, i galerje na małą skalę dom z oficynami łączące, i oranżerje wspaniałe, i figarnie i — pompatyczną rotundę kościółka parafialnego naprzeciw alei z napisem złotemi literami:

„Soli deo!“
Zakrawała ta dedykacja trochę na Wolterowska, a przepych tutejszy bardzo był wyblakły, ale mniemowemu jeszcze na tym świecie, wszystko się przepysznie wydawało.

Ze drzeniem wszedłem wprowadzony przez Prezesa na dół do sal i pokojów codziennych, gdyż na górze inny apartament od uroczystości i gości, ale i tu wśród ogromnych komnat

ciemnych przyozdobionych gdzieniegdzie złotem zegary i obrazami w szerokich ramach, zdało mi się po królewsku wspaniałe, po izdebkach Kulikowej, i alkierzyku Pocewiczów.

Prezes był wdowcem, po żonie została mu córka mojego wieku i syn znacznie od niej młodszy, do którego, trzymano francuza, ja byłem przeznaczony, aby języka potrzebnego w obywatelstwie nie zapomniał i do niektórych pomniejszych lekcji. — Wszystko co żyło zbiegło się zaraz na powitanie gospodarza, który mnie dosyć lekko Franusiowi i jego nauczycielowi przedstawił.

Panienska która z Franusiem razem wyszła naprzeciw nas z towarzyszką już w wieku, nie była zachwycającej piękności, ale niewiem daczego widok jej niesłychanie mnie zainteresował i wprost na mnie skierowane ciekawie oczy, zupełnie onieśmieliły. — Dotąd prócz Kulikowej i mojej Pocewiczowej a dziewcząt prostych nie widywałem nikogo, nie dziw że szykowniejsza i wdzięczniejsza twarzyczka i postawa takie na mnie zrobiły wrażenie. — W twarzy tej był wyraz dobroci i rozsądku niewysłowiony, coś sympatycznego i łagodnie poważnego zarazem.

ale dla całego kraju, zatem pozwólcie nam pisać i o naszym życiu towarzyskiem; tym razem wszakże nie znużę was długim opisem Wileńskiego karnawału; nie było bowiem żadnych wielkich dotąd balów, a wyjąwszy mniej więcej liczne wieczory tańcujące u JW. cywilnego gubernatora i w kilku domach prywatnych, zabawy ograniczały się czwartkowymi rejsami w klubie, kawalerskimi wieczorami i sobotnią maskaradą. Dodamy tu w nawiasie jako nowinę, choć już niebardzo nową, że w klubie 1go grudnia odbyły się wybory nowych członków dyrekcji onego i został zmieniony sekretarz klubowy.

Inne karnawałowe zabawy publiczne również nie nader były urozmaicone choć się na nie dość licznie zbierano, bo oprócz jednego amatorskiego koncertu, drugiego danego przez p. Berou, oprócz sztuk magicznych p. Hermana Monhaupt i zwyczajnych teatralnych przedstawień, nie było żadnych świetniejszych widowisk i zgromadzeń publicznych.

5go lutego na benefis p. Surewicza przedstawiono po raz pierwszy dramat historyczny Władysława Syrokomli p. t. *Zofja więźniczka Slucka*; publiczność tutejsza zawsze z upodobaniem przyjmująca wszystkie utwory tego poety, licznie się zgromadziła na przedstawienie nowego dramatu; bilety były zawczasu rozkupione, a trzykrotne wywołanie autora i artystów dramatycznych, o powodzeniu sztuki świadczy, którą nie raz jeszcze ujrzymy na naszej scenie.

Temat więźniczki Sluckiej nader znajomy; jest to sławne w ostatnich latach 16go i pierwszych 17go wieku zajście pomiędzy dwoma świetnymi rodami na Litwie, Radziwiłłów i Chodkiewiczów, z powodu przyrzeczenia przez Jerzego Chodkiewicza opiekuna Zofii Olelkowiczównę jej ręki Januszowi Radziwiłłowi synowi Krzysztofa; myśl zaś którą autor rozwinął na tle tego zajścia bardzo piękna i wzniosła: Zofia kochająca oddawna Karola Chodkiewicza, wiedząca o wzajemnym jego przywiązaniu, poświęca swą miłość dla sprawy kraju, oddaje rękę Januszowi, aby przekroczyć klęski wynikające z wojny domowej, której ona jest mimowolną przyczyną. O znaczeniu artystycznym *Zofii więźniczki Sluckiej*, w innym miejscu powiemy obszernie.

O ruchu życia umysłowego w naszym mieście, dałoby się wiele powiedzieć. Dziś ze wszystkich rodzajów literatury najwięcej nas zajmuje żurnalistyka a xięgarze widząc ten zwrot umysłów do praktyczności i realności, gdyż i dzieła naukowe, mianowicie z nauk przyrodzonych i administracji, mają odbyt, wahają się z wydawnictwem utworów belletrystycznych. Pan Maurycy Orgelbrand wydał powtórnie temi czasy bardzo ozdobnie w formacie i okładce dzieł francuzkich edycji *Bibliothèque des Chemins de fer, Przechadzki do Wilnie i jego okolicach* p. Jana ze Śliwina, — a przygotował do druku *Podróże Humboldta* — i drukuje dalszy ciąg słownika polskiego. Ass ogłosił *Zofię więźniczkę Slucką*, kończy druk *Piosnek Bérangera* tłumaczonych przez Syrokomlę i

Korotyńskiego, jako też ma pod prassą drugi tom *Wycieczek Syrokomli*. W drukarni A. Syrkina, dawniejszej Rozenzona, drukują się *Poezje Odyńca* w dwóch tomach. — P. Wilczyński ogłosił 3ci poszyt szkiców obyczajowych Bartelsa pod tytułem *Pan Skorupa człowiek postępowy* utwór równie pełen prawdy jak dwa pierwsze. A. W.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Telegramy.

Marsylja 27 lutego. W tej chwili odebraliśmy wiadomości z Kalkutty z 22 stycznia, że wódz naczelny wojsk angielskich, lord Clyde, stoczył na granicy Nepalu ostatnią bitwę z powstańcami. Odparłszy Nena Sahiba do środka państwa tego, pozostawił władcy jego, Jung-Bahadurowi, troskę dalszego onegoż ścigania na swoim terytorjum. Powróciwszy następnie do Lucknow, kazał zburzyć większą część twierdz w Oude, rozlokował wojska swe w wielkich miastach, a sam gotuje się do powrotu do Europy. Sir H. Rose zajmie jego miejsce.

London 28 lutego (w nocy). Na dopiero co odbytem posiedzeniu Izby wyższej, lord Malmesbury, interpelowany przez lorda Clarendon, oświadczył, że papież zażądał, aby wojska francuzkie ustąpiły z państwa kościelnego, i że rząd francuzki czyni potrzebne przygotowania ku zadość-uczynieniu. Podobna wiadomość odnosi się zapewne i do Austrii. Na dalsze zagadnienie lorda Brougham odpowiedział lord Malmesbury, iż według oświadczenia Francji, uzbrojenia jej nie są nadzwyczajne i nie mają szczególnego celu.

W Izbie niższej, pan Dizraeli przedstawił bil reformy, którego główne punkta są, że wszyscy lokatorowie płaćcy 10 fst. rocznie komornego, jak również odpowiedni posiadacze akcji, mają mieć prawo głosowania. Oprócz tego bil ten dozwala głosowania za pomocą kartek, w miejsce balotowania i zawiera 15 nowych podziałów głosów. Prawa strona okazała zadowolenie swoje; Russell, Roebuck, Bright i Drummont, stawili opozycję przeciw bilowi, ponieważ takowy nie uwzględnia klasy robotników. Dozwolono pierwszego odczytania.

Veracruz 9 lutego. Jenerał Miramon objął prezydenturę Meksyku w miejsce Zuloagi. Pierwszym jego czynem, jest unieważnienie *pożyteczki przymusowej*.

Calais 27 lutego. Statek parowy *Xięże Fryderyk Wilhelm*, przybywający z Dowru, w którym oprócz poczty angielskiej i depezy indyjskich znajdowało się 34 pasażerów, rozbił się zeszłej nocy o godzinie 3 w oddaleniu około 100 metrów od wschodniej grobli portowej. Trzy osoby z pomiędzy pasażerów utonęły. (N. P. Z.)

London 28 lutego. P. Walpole i p. Hensley podali się do dymisji, jako członkowie gabinetu. Powodem ich wycofania się jest różnica zdań, jaka między nimi i innymi ministrami powstała w przedmiocie bilu reformy.

— Według wiadomości z Nowego-Yorku pod

d. 16 z. m., prezydent Stanów Zjednoczonych miał publiczną mowę na korzyść projektu zakupu wyspy Kuby.

Ostatnie wiadomości z Meksyku zwiastują nam, że dnia 9 jenerał Miramon ogłoszony prezydentem, wystąpił w pochod przeciw konstytucjonistom.

Konsul amerykański zaprotestował przeciwko wprowadzeniu taryf, uchwalonej w skutek domagań się konsulów Francji i Anglii.

Marsylja 26 lutego. Wiadomości z Neapolu po dzień 22 są zadowalające.

Rodzina wielkiego księcia Toskańskiego opuściła Neapol w d. 24. Króla wkrótce się spodziewają w Neapolu. Udać się ma morzem. Ciągłe jest cierpiącym.

Wydano bardzo surowy rozkaz policyjny, zabraniający wszelkich manifestacji w teatrze.

Na prowincji było kilka wypadków trzęsienia ziemi, lecz nie zrzuciły bardzo wielkiej szkody. (Le Nord.)

A N G L J A.

— Czytamy w *Korrespondencji powszechnej* z d. 26 lutego:

Dziwny i zarazem godny uwielbienia przedstawia widok parlament angielski, gdy się w nim toczą rozprawy w przedmiocie między-narodowej polityki. Wtenczas nie ma stronnictw, nie ma osobistych współzawodnictw, są tylko mężowie stanu, którzy jedynie o dobru kraju naradzają się. Taki wspaniały widok mieliśmy przed trzema tygodniami, w czasie rozpraw nad adresem, gdy w Izbie lordów słowa hrabiego Derbego zostawały w harmonji z tem, co mówił lord Granville, w Izbie gmin zaś lord Palmerston i Russel byli tylko echem pana Dizraeliego. Wczoraj tak samo się rzecz miała. Aby się o tem przekonać, dość jest przejrzeć *Morning Herald, Morning Chronicle, Standard* i wszystkie organa ministerjalne, a znajdziemy w nich szumne pochwały lorda Palmerstona za jego patrijotyzm, umiarkowanie i rozsądek. *Times* i *Post* są umiarkowańsze w swym entuzjazmie. Cała Anglja jest w nich ze swą dumą i patrijotyzmem.

W gruncie rzeczy, pewna oględność lorda Russel nie mało oziębila entuzjazm, z jakim powitane były słowa pana Dizraeli. W samej rzeczy nie tajno jest, że ewakuacja państwa rzymskiego wielkim jest krokiem na drodze pokoju, ale jedynie pod warunkiem, że interwencje tego rodzaju staną się na przyszłość niemożliwe. Jest to prawdziwy węzeł gordyjski, którego dzienniki angielskie wszystkich odcieni z oczu nie tracą.

Cóż bowiem dalej się stanie, gdy ewakuacja nastąpi?

Sir John Pakington rozwinął budżet marynarki angielskiej, asprawiedliwiając potyczkę powiększenia jej i wydatków. Lecz jakże się wziął do tego? Oto kreśli obraz starań Francji, dla zwiększenia swęj ogromnej marynarki. Całe jego rozumowanie da się streścić w tych wyrazach: Francja zwiększa swą marynarkę, więc i Anglja uczynić to powinna. Gdyby jeszcze i Francja tej samej

Tu zatrzymał się nieznajomy i po chwili wahania patrząc na Oktawa, dodał:

— Na co mam kłamać lub kryć to co czuję, nie, potrzeba żebyś wiedział jak mała i drobna okoliczność rządzi ludzkim życiem. To dziecię mojego wieku lub nieco młodsze, ta panienska na którą ledwie śmiał podnieść oczy, miała złamać całą przyszłość inaczéj pewnie mogącą się rozwinąć... gdyby! a! gdyby... cóż powiem! fatalność! — są przeznaczenia i wola przeciw nim nie pomoże!

Wiem że ta nauka nie chrześcijańska — i że mnie za heretyka poczytać możecie, ale obronić się jej nie umiem.

Dwór tedy do którego wchodziłem, składał się z Prezesa, z córki jego Ludwiki, syna Franusia, w wieku już podeszłym krewnéj gospodarza pani Fendrich niegdy żony pułkownika w wojsku pruskiem, i francuza pana Le Bon, który w istocie był szwajcar, ale tak jak do nas frankońskie wina za francuzkie przychodzą, tak i szwajcarowie za paryżanów przyjeżdżają, po naszymu mówiąc — służył on za francuza. Był to sobie dobry człowiek, uległy, grzeczny, nie orzekł wcale, pracujący dla grosza i powiększenia spadkowej

winnicy którą gdzieś miał koło Neufchatel'u, zresztą zimny, samolub ale nieszkodliwy bo tchórz... Jestem pewien że Pan Bóg wielu stworzeniom daje tchórzostwo jako zabezpieczenie aby nie robiły złego na świecie, dla tego też każdego prawie tego rodzaju człowieka, strzedz się potrzeba — byłby zły gdyby się nie obawiał.

Pan Le Bon przy dosyć ogromnej głowie, niewiele umiejąc przywiązywał niezmierną wagę do tego co posiadał, uparty był trochę ale nie zaczepiając go, żyć z nim było można poznawszy słabostki.

Franus był dosyć zepsutem dziecięciem jako jedynak, ojciec chował go do wielkich przeznaczeń i górne na nim budował nadzieje, w oczy go chwalił, niesłychane w nim upatrywał zdolności i wmówił w chłopca zarozumiałość. Pod rozmaitemi pozorami wolno mu było nie uczyć się, swawolić, nie słuchać nauczyciela, drwić z niego, grymasić, a ojciec zawsze znalazł coś dla uniewinnienia ukochanego dziecięcia.

— Niepodobna go tak obarczać znowu suchą nauką, — mówił, — umysł jego pewien jestem, póki dźwignie póty się starać be-

dzie podołać, Franek lubi naukę, ale wiek jego i żywość! Potrzeba czasem i swawoli dla ciała, nie lubię dzieci zbyt posępnych i spokojnych, to dowodzi charakteru skrytego i nie dobrych skłonności.

Nieposłuszeństwo względem nauczyciela tłumaczyło się wewnętrznem uczuciem sprawiedliwości, lub skutkiem rozumowania do którego chłopiec miał zdolność szczególną, — żarciki ze starych wesołym humorem, dziwaetwa stanem zdrowia.

Ale Franus po prostu był zepsuty, rozpieszczony, a pan Le Bon uznając to nie zadawał sobie pracy poprawiania go, obawiając się ojcu narazić.

Całe inaczéj wychowaną była starsza córka Prezesa, której pierwsze lata zeszły pod okiem matki surowszój nieco a sercem umięjącej opłacić to co czyniła z obowiązku, znać na niej było te tchnienie macierzyńskie które jak promień słońca roślinie, daje dziewczęciu barwę i życie. Luzia dorosła już panienska, dojrzała była może zawczasie, ale osierocenie które ją zostawiając samotną dopełniło lat, nie odjęło naiwności i żywości dziecięcój.

trzymała się polityki, to niebawem, gdzieby się wstrzymano w uzbrojeniach i wydatkach? I dla czegoż to? ponieważ Francja gotuje się przeciw Austrii. Czyliż Anglja gotuje się przeciw Francji? Oto właśnie, czego p. Pakington nie powiedział, a o co nikt go się nie zapytał, chociaż każdy zrozumiał. Wiemy to dobrze, iż najlepszym sposobem zapewnienia sobie pokoju jest, być gotowym do wojny, lecz chcielibyśmy, aby te oğledności, dwuznaczniki, wsteczne myśli zastąpiły raz o twarte i serdeczne protestacje, które dziś więcej są na ustach niż w rzeczy. (In. Bel.)

A U S T R J A.
Wieśen 27 lutego. Jenerał-gubernator Węgier, arcy księżę Albrecht bywa teraz często w Wiedniu, dla zasiadania w radzie wojennej powołanej przez cesarza, składającej się z księcia Windischgratz, barona Hess, jenerała kawalerji hrabiego Schlick i feldmarszałka-porucznika v. Hauslab dyrektora artyllerji.—Zapewniają, że na wypadek wojny z Sardynią postanowiono marynarce dać czynny w niej udział. Na wypadek wojny z Francją, mają na uwadze możliwość napaści na morze Adryatyckie. Powiadają że w portach wojennych francuzkich, budują na ten cel płaskie statki; rozeszła się już nawet była wieść, jakoby statek wojenny francuzki znajdował się na zwiadach na Adryatyku. Mają się jednak tu na baczności. Militarny zakaz działania namiestnika Pomorszczyzny feldmarszałka-porucznika Mertens, rozciągnięty został na czas trwania nadzwyczajnych okoliczności także na Karyntję. Na wypadek wojny, zgromadzony zostanie w Istriji silny szybko przenosny korpus z dostateczną artyllerją, mający bronić wylądowania nieprzyjaciela. Urządzają blokady i baterje przenosne. Pracują pilnie nad fortyfikacjami Pawji i nad obozem pod Kremoną.—W dniach 24, 25 i 26 lutego droga żelazna z Werony do Mantuy, zajęta była wyłącznie transportem wojsk i amunicji.
 — Austrija bardzo po przyjacielsku obchodzi się ze statkami wojennemi angielskimi, znajdującymi się obecnie na morzu Adryatyckiem. Statkowi *Terrible* który wiozł nadzwyczajnego kommissarza wysp Jońskich, pana Gladstone ofiarowano w Wenecji miejsce do zarzucenia kotwicy w doku *St. Marco*, gdy zwykle obce okręta przystają w porcie Malamocco. Kapitan nie mógł korzystać z tego pozwolenia z powodu, iż dok był za płytki dla *Terrible*.
 — Pewien dziennik udziela następującą odpowiedz, którą Austrija udzieliła na zaproszenie do konferencji paryżkich, z uwagi na podwójny wybór Kuzy na hospodara w obydwóch Xięztwach Naddunajskich:
 Gabinet tutejszy, położywszy za pierwszy warunek do przyjęcia powyższego zaproszenia, iżby interessa włoskie nie były rozbieżne na tych konferencjach, dodaje: Ponieważ mocarstwo zapraszające powiada, iż głównym zadaniem konferencji, jest przywrócenie stanu normalnego w Xięztwach Naddunajskich, zatem gabinet Jego Cesarz. Król. Mości tém bardziej nie widzi powodu do nieprzyjęcia zaproszenia, gdy podwójny wybór Ku-

zy uważany być musi przez konferencje jako przeciwny stanowi normalnemu i konwencji z 19go sierpnia 1858 roku.
 — *Urzędowa Gazeta Wiedeńska* umieściła także dość długi artykuł w którym dowodzi dziennikom francuzkiem, że powyższy podwójny wybór, jest oczewistym wystąpieniem przeciw konwencji paryskiej. (*Neue Pr. Zeit.*)
 — *Gazeta Austrjacka* w artykule pod tytułem: *Austrija i Niemcy*, w nader wojowniczym z początku przemawia tonie, kończy jednak uwagami, które zdają się zdradzać pewne usposobienie do uczynienia koncessji.
 „Działalność lorda Cowley. mówi ten dziennik, nie może się ograniczać na jednym tylko umyślnym punkcie, rozciągnie się ona raczej do całego stanu rzeczy. A nie można zaprzeczyć, że stan ten jest wielce wyciągnięty, lecz trzeba także przyznać, że to nie Austrija go wywołała.
 Austrija nie takiego nie uczyniła, coby narażała pokój, a wszystko robi co będzie w jej możliwości, aby go utrzymać. Unikać będzie wszystkiego, czego by się mógł uczeplić nieprzyjaciel publicznego pokoju. Ustąpi ona wszędzie, gdzie będzie mogła to uczynić bez obrażenia swego honoru; nie pragnie ona stawiać oporu sumiennym wymaganiom ludów i epoki, lecz nie może występować przeciw swemu prawu i swej godności. Nie powinna zaś nigdy zapominać, że jej honor jest także honorem Niemiec, które mają zwrócone na nią oczy, i tym więcej cisną się w koło niej, im więcej sama okazuje stałości i energii. Męzka postawa Austriji zyskała jej wszystkie serca niemieckie, chociaż rządy niemieckie jeszcze się wahają. Lud niemiecki pragnie śmiało wystąpić naprzód, a okrzyk wojenny coraz głośniej słyszeć się daje we wszystkich krajach. Wszystkie reprezentacje narodowe, wyjąwszy pruskiej, całą prassą niemiecką głośno się odzywają i nie przemienie dzień, abyśmy się o jakiej manifestacji nie dowiedzieli. (*Le Nord.*)
F R A N C J A.
Paryż 27 lutego. Wiadomości jakie odbieramy z Rzymu, dozwalają nam donieść, że kardynał Brunelli otrzymał jak najrozsadliwsze instrukcje, celem bezpośredniego układania się w sprawach rzymskich z Napoleonem IIIcim. Sądzymy także, że bez popełnienia niedyskrecji, możemy zapewnić, że lord Cowley ma sobie zleconem, aby jak najsilniej nalegał na gabinet austrjacki względem wprowadzenia radykalnej zmiany w polityce Austriji względem Włoch w ogóle. Zwracamy uwagę [na ten ostatni wyraz, gdyż on nam wyborbie oddaje charakter, w jakim są ułożone instrukcje ambasadorowi angielskiemu. Szlachetny lord ma także wpłynąć na Austrię, aby porozumiała się z Francją i Anglją o reformy, jakich się domaga koniecznie obecny stan Włoch.
 Nie potrzebujemy dodawać, iż żądanie reform stanie się żywołem nowego zawodu. Bo jeżeli idzie o obietnice, to takowych gabinet wiedeński nie będzie skąpił.
 Lord Cowley bardzo krótko zabawi w Wiedniu. Uda się bezwzględnie do Paryża nie zatrzymując

się w Berlinie.
 Rząd rzymski robi już przygotowania do utworzenia wojska w liczbie 20,000 złożonego ze Szwajcarów, którzy mają zastąpić żołnierzy francuzkich i austrjackich. Będzie to więc jak widzimy *statu quo ante*.
 — Xiążę Walji ciągle się bawi w Rzymie, poświęcając swój czas na zwiedzenie w towarzystwie lorda Stratford de Redcliffe, najznakomitszych sta- rożytności rzymskich. (*Le Nord.*)
 — Zapewniają, iż rozpoczęte zostały przez pośrednictwo królowej Krystyny negocjacje między rządem rzymskim a hiszpańskim, i że takowe zapewne skończą się na pożądanym skutku. Idzie tu o to, aby Hiszpanja przysłała dwa pułki piechoty do dyspozycji ojca ś., oraz pułk artyllerji. Papież obowiązuje się te wojska na swoim trzymać żołdzie. Czwartego zaś dopiero pułk mają utworzyć szwajcarowie katolicy. Wiadomo, że wojsko z krajowców złożone, wynosi do dwunastu tysięcy. Aby zaś wszystkie te projekta udały się, to potrzeba najprzód, aby ewakuacja dopełniona została.
 — Mówią tu o wzburzeniu panującym w Niemczech. Pewien list z Frankfurtu pod dnieniem 24 z. m. zapewnia nas, iż w Prussach pierwsza kolej landweru ma być powołaną do służby. Zdaje nam się iż tak nie jest, zwłaszcza, iż drobne kraje niemieckie same przyznają, iż byłoby to za pospiesznie. Według listu który mamy przed sobą, pewnie pomniejsze państwo związku niemieckiego na okólnik okólnik z d. 5 lutego nie tylko nie przyłączyło się do żądań Austrii, lecz z oğlednością i wielką wstrzeźliwością dała do zrozumienia, iż wtedy dopiero krok stanowczy zrobi, gdy sejm niemiecki *ad hoc* zwołany będzie. Oświadczenie to kraju, co zwykle z Austriją głosował, ma pewne znaczenie. (*Ind. Bel.*)
N I E M C Y.
Monachium 26 lutego. Rada państwa odbyła dziś w południe dość długie posiedzenie, na którym, jak powiada gazeta *Korrespondent Austrjacki*, debatowano nad projektem prawa pożyczki na cel wojenny, wywołanym przez teraźniejsze polityczne okoliczności.
 — Major artyllerji hrabia Maxymilian Tattenbach, członek dyrekcji głównej, tutejszego arsenału, wysłany został przez rząd związkowy niemiecki na kommissorium do twierdzy Landau.
Darmstadt 28 lutego. Dowiadujemy się że w tym roku rekrutów naszych powołują o dwa tygodnie wcześniej a niżeli w latach przeszłych.
Frankfurt 28 lutego. Wczoraj po południu powrócił z podróży swej do Paryża, poseł francuzki przy związku niemieckim, hrabia Fénélon.—Kilku oficerów i podoficerów byłej tutejszej milicji miejskiej, powołali dawnych swoich towarzyszy na naradę nad ułożeniem podania do senatu, o powierzenie im służby wewnętrznej miasta, na wypadek gdyby okoliczności wojenne wymagały wyjścia tutejszego garnizonu związkowego. (*N. P. Z.*)
P R U S S Y.
Berlin 1 marca. Na wczorajszym (18) posiedze-

Śmiała, wymowna, pełna uczucia, nie umiejąca nic pokryć i skłamać, dla ojca była ona przedmiotem nieustannego przestrachu i niecierpliwości. Nie lubił jej wcale, a że Lu- zia obchodziła się jeszcze surowo z Fran- usem który ją przed Prezesem zaskarżał, do reszty straciła u niego łaskę. Była nawet zda- je mi się mowa o tem aby ją nakłonić do kla- sztoru w celu by posag znaczny powiększył majątność przyszłego dziecięcia, ale gdy na pierwsze słowo o tem zakrzyknęła żywo, oj- ciec nie nalegając więcej, tajemnie tylko po- lecił pani Fendrich, żeby ją ku temu przygo- towywać się starała.
 Ale nikt mniej do klasztornego życia uspo- sobiony nie był nad Ludwikę, która nieustan- nie walczyć z sobą musiała aby wybucha swęj szczerości i oburzenia powstrzymać.... Nie będąc piękną Prezesówna miała dla mnie przynajmniej wdzięk nadzwyczajny, cała jej świeża i rumiana twarzyczka oddychała szczerotą, uśmiech pełen był dobroci, oczy świeciły blaskiem duszy szlachetnej.
 Pani Fendrich jej towarzyszka, była to so- bie osoba spokojna, cicha jak Le Bon, rada swemu położeniu w domu Prezesa, które jej

chleb i wygody zapewniało, zresztą posłu- szna woli pana i brata i zabawiająca się czy- taniem starych francuzkich romansów. Mówi- ła nie wiele, po większej części potakiwała każdemu, gdy nie mogła, milczała, lubiła ka- wę i konfitury, a w rozmowie często wspomi- nała o Berlinie i Wrocławiu w którym z mę- żem jeszcze znaczną część życia spędziła.
 Zaraz nazajutrz wytknięte mi zostały ście- żki po których chodzić miałem, naznaczone mieszkanie w oficynie przy panu Le Bon, go- dziny nauki, zabawy, obiadu i wieczery; z re- sztą czasu zbywającego mogłem robić co mi się podobało. Franuś mnie pierwszego wie- czora obejrzał i znalazł dosyć znośnym, co wywołało pochwały innych gdyż dzieciak w istocie rządził tu ojcem, domem i wszyst- kiem; z pomocą jego otrzymałem indygenat w towarzystwie i wnijsięcie do salonu.
X.
 — W tym domu dojrzałem i przebyłem długich lat kilka, — mówił dalej Poroniecki, — z których spowiedz cięższa jest dla mnie niżeli z reszty mego życia. Prezes za- jęty był urzędowaniem i gospodarstwem, wię-

kszą część czasu przesiadywał w mieście, myśmy w towarzystwie o którym wspomnia- łem, pędzili dni i lata dosyć jednostajne, a jak dla mnie szczęśliwe. Nie umiałem się je- szcze, jak dziś, obawiać pomyślności i nie- wiedziałem że wszelkie szczęście ludzkie bu- rzę zwiastuje.
 Jak się stało żem śmiał spojrzeć na pannę Ludwikę i pokochać ją, dziś nie powiem... ale to przyszło nieznanie i powoli, a z mojej strony nie mam sobie do wyrzucenia zbytku odwagi i natarczywości. Od pierwszego wej- rzienia wydała mi się istotą jedyną ku której ciągnęło mnie serce, czemś tak mi potrze- bnym do życia jak powietrze i światło, ale nie pragnęłam ani się do niej zbliżyć, ani jej to powiedzieć, taką przejmowała mnie boja- źnią i poszanowaniem dla siebie. Długo spo- tykały się nasze oczy i niema ich rozmowa, kończyła się wprawiając mnie w nieopisane rozdrażnienie.
 (*Dalszy ciąg nastąpi.*)

